

Hodnocení školitele

Mgr. Jitka Jeníková

název disertační práce:

Obraz sexuality v moderním arabském románu

Hodnocení studia

Mgr. Jitka Jeníková zahájila své doktorandské studium r. 2010. V jeho první části se věnovala především studiu adekvátní metodologie odpovídající vytčeným výzkumným cílům. Mgr. J. Jeníková se zaměřila na problematiku narativního ztvárnění ženské a mužské sexuality v kontextu kulturního, náboženského a sociálního vývoje arabského světa ve dvacátém a na začátku dvacátého prvního století. Dále se zabývala orientalistickými koncepty sexuality souvisejícími s teoriemi koloniální a postkoloniální literární tvorby. Ve druhé části doktorandského studia Mgr. J. Jeníková analyzovala románová díla zahrnující obrazy sexuálních představ literárních hrdinů, jakož i jejich chování a jednání ovlivněné či motivované sexuálními pohnutkami. Při tematickém rozboru literárních textů vycházela doktorandka z primárních zdrojů, které jí umožnily vybrat celou řadu ukázek dokumentujících studovanou problematiku.

Během svého doktorandského studia se Mgr. Jitka Jeníková věnovala také publikační a jiné odborné činnosti. Ve svých odborných článcích se zabývala uměleckými aspekty a vývojovými tendencemi moderní arabské prózy. Několik současných arabských literárních děl přeložila také do češtiny. Aktivně se zúčastnila několika mezinárodních konferencí (Exeter/Velká Británie, Metropolitní univerzita Praha, Univerzita Karlova v Praze); její příspěvky se týkaly nejen vývoje moderní arabské narativní tvorby, ale i tématu sexuality a homosexuality v tomto literárním žánru.

Hodnocení disertační práce

Předkládaná disertační práce představuje významný badatelský přínos v oblasti poznání moderní arabské prózy. V českém i mezinárodním měřítku se jedná o první ucelenou studii zabývající se problematikou narativního ztvárnění širokého spektra projevů sexuality v moderní arabské románové tvorbě. Základem výzkumu se stal reprezentativní výběr třiceti románových děl z období mezi léty 1934 – 2009, které zahrnuje několik etap vývoje arabské prózy. Mgr. Jitka Jeníková vychází z prokazatelné skutečnosti, že sexualita ve všech svých podobách zaujímá významné místo v klasické i moderní arabské literatuře. Zatímco první polovinu dvacátého století charakterizuje jako období, v němž v arabském světě převládaly tradiční morální hodnoty a konzervativní představy, tak dobu po druhé světové válce označuje za éru sílícího liberalismu a stupňující se emancipace ve všech oblastech života arabské společnosti. Disertační práce Mgr. Jitky Jeníkové přináší obraz různých, a často odlišných forem vnímání sexuality v jednotlivých arabských zemích. Možnost či nemožnost naplnění sexuálních tužeb a jejich místo v soukromém a veřejném životě literárních postav představuje základní tematickou osu studovaných děl. Narativní projevy sexuality sleduje doktorandka v rámci syžetových i mimosyžetových vztahů, díky nimž dochází k důležitým závěrům, které zohledňují obecné aspekty lidské tělesnosti vymezené odlišnostmi mezi ženskou a mužskou sexualitou.

Závěr

Práce Mgr. Jitky Jeníkové zcela splňuje požadavky standardně kladené na disertační práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení klasifikačním stupněm „výborně“.

Doc. PhDr. František Ondráš, PhD.
školitel

V Praze, 1. 6. 2017